

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évi 170.— L., félévre 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

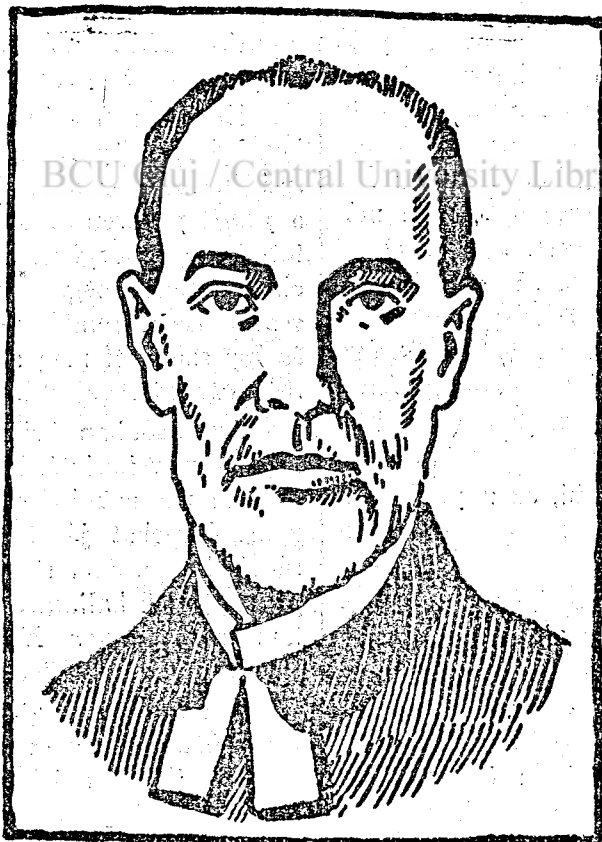
Nyolevanéves magyar püspök.

A romániai zsinat-presbyteri evangélikus püspök, melynek gyülekezetei egy-két német, és tót gyülekezeten kívül magyar gyülekezetek, nagy örömmel, mélységes tisztelettel és szeretettel ülte meg püspökének *Frint Lajos* nyolevanadik születése, lelkészkedésének ötvenötödik évfordulóját.

Amikor kiderült, hogy az Úrnak ez a hűszolgája nyolevan éves és a pályára való készségén kívül ötvenöt év óta áll egy nehéz munkájánál, aki ismeri őt, elámulkozott. Egy fárasztó, vívódásokkal, küzdelmekkel telített élet után ilyen friss, ép és ilyen derűs, bizakodó a lelke! Mennyi munka mögötte! Munkájának sikere Arad egyik legmodernebb, modern fűtendézésű és világítású, színesfényű, karcsú temploma, a közelében

áttelelt bérpalota, az általa épített villanyvilágítású, villannal fűtött orgona. Egyben kiesiny, s a várossal együttfejlődő, még ma sem nagyszámú gyülekezetben látható eredmény mögött mennyi látványos munka, fáradozás, imádság! Úgy

állunk meg munkája előtt, mint a pátriarcha gazda gazdasága előtt: ránézünk a dolgos kéz jutalmára a házra, istállóra, gazdasági épületekre, a mezőn sárgáló vetésre, rá a dolgos kézre, de tudjuk, hogy e látható eredmény mögött tisztes, becsületes élet, erős akarat, sok-sok imádság, fáradozás, munka van.

Frint Lajos.

És amikor azt hinnék, hogy ennyi munka és fáradozás után a lassan megöszült embernek méltó jutalma az áldott pihenés, s más ember fényes ünneplések mögött vonulna megérdemelt nyugodalmos életre, ő akkor, több mint hetvenesztendő fővel vállalta a régi Magyarország területéről lecsatolt mintegy 50 ezer magyar evangélikusának szervező vezetői munkásságát s egyháza világi főfelügyelőjével, a lelkes magyar főúrral, Ambrózy Andor báró-

val tető alá hozta a szervezkedést. Az új egyház élére hetvenhét éves korában választotta híveinek hűsége, szeretete, bizalma és őszinte hálája. A nehéz feladatot odaadással vállalta, pedig a feladat végtelen nehéz. Hiszen egy egészen új alakulat vezetéséről van szó!

Mennyi kezdeményezés, induló munka, friss terv megvalósítása állott előtte; s mekkora bölcsesség, tapintat, ügybuzgóság, megértés és szeretet kellett, hogy legyen benne a meginduló élet irányítására és fejlesztésére.

Az ünneplésben a „Magyar Nép“ nemes tisztelettel áll az ünneplők sorába. A „Magyar Nép“ részéről az ünneplés a vezető magyar ember példázatos tisztes életének, törhetetlen erejének, lelkiismeretes szolgálatának szól. Az ünneplésben mély szeretettel vesz részt, mert az erdélyi magyarság egyik értékes felekezeti vezetőjét látja benne, kinek munkája az egyetemes magyarság egyik drága épületköve. Az ünnepeket a hűség Isten áldja meg az ő hűség munkájáért!

Járosi Andor.

Vége a dinom-dánomnak!

A gazdasági válság megoldására irányuló törekvések ez ideig világszerte kudarcra jutottak. Itt is ott is jelentkeztek csodadoktorok, akik fogadkoztak, hogy segíteni tudnak a bajon. Nemzetközi értekezleteket tartottak különböző országokban a válság megoldási módjainak megvitatása végett. Sajnos azonban a válság ma is fennáll, sőt úgy látszik mielőtt véget érne, még utoljára pusztító lángok csapnak fel belőle, mint az omladozó épületből. Aki a válságok utolsó, nagy fellobbanását szerencsésen megússza, boldogabb időket fog megélni!

Hogyan lehet baj nélkül, az anyagi erők további sorvadása nélkül a válság utolsó pusztításait kikerülni?

Erre feleletet egy *Magyarországon* szerzett tapasztalatom adja meg. Ott láttam azt, hogy miképpen lehet a válság ellen küzdeni helyes életmóddal, takarékossgal és egyszerűséggel! Ez a küzdelem nagy áldozatot jelent, sok lemondással jár, de olyan önszolgálatot nyújt a válság elleni küzdelemben, hogy bizonyára meg fogja jutalmát találni benne az, aki gyakorolja.

Ha azt kérdezném, hogy 30, azaz harminc lej nagy pénz-e? — erre hamarosan rávágná talán mindenki, hogy bizony harminc lej kicsi összeg! A magyarországi kisgazdának más a véleménye erről. Magyarországon a harminc lejnyi összegnek 1 pengő felel meg. Egy pengő Magyarországon nagy pénz! A gazda, aki né-

hány száz pengőért eladja állatját, vagy gabonáját a vásárban, nehezen szánja rá magát, hogy az eladási áron szerzett összegből egy pengőt is elköltsön. Dolga végeztével távozik a vásárból s a hagyományos áldomás rendszer elmarad. A vásártéri korcsmák üresek és a hazulról hozott elemőzsiás tarisznya tartalmát a vásáros gazda a szabad ég alatt fogyasztja el.

A házi multságok és torok száma falvakon megapadt. A magyarországi falvak népe belátta, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között, mikor olyan nehezen gyűl össze minden fillér, nem áll arányban a multság által okozott élvezet a multságra fordított anyagi áldozattal. Magyarországon vége a dinom-dánomnak!

Kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy a magyar kisgazda, bár nem él kedvezőbb értékesítési viszonyok között, jobb anyagi körülmények között van, mint a romániai kisgazda. Ennek magyarázatát a józan, egyszerű és szerény életmódban találjuk meg.

El kell ismernünk, hogy ebben a takarékoságban nagy része van a *korona-beváltásnak is*. Amikor ugyanis Magyarország áttért a pengő pénzrendszerre, sok ezer koronát váltottak be 1 pengőre. Magyarország lakossága ekkor tanulta meg, hogy a pengőt meg kell becsülni. Ez a tanulás párosult józan belátással és így született meg a legjobbkor alkalmazott takarékoság.

Azt azonban örömmel állapítottam meg, hogy a művelődés érdekében és faja előrehaladásáért ma is minden áldozatra képes a magyar. Lapokat járatnak, könyveket vesznek, rádiót hallgatnak. Ilyesmikre nem sajnálják a pénzt. (Ezek hallatára megnyugvással gondoltam a „Magyar Nép“ áldozatkész olvasó taborára.)

A magyarországi példából okulnunk kell! Ez a példa olyan orvosságot adja a mostani gazdasági bajoknak, amelyiknél jobbat és biztosabbat senki sem ajánlhat. Lehet, hogy a beteg nem gyógyul meg tökéletesen ettől az orvosságtól, de mindenesetere annyira javulni fog állapota, hogy nem vész el és éppen megéri a jobb időket.

Ezen gondolkozzanak kisgazdánk s tettekkel bizonyítsák be, hogy a magyar emberben levő öserő képes lesz az elmondottakat Romániában is megvalósítani.

KULFÖLD

A német válság. Már két hete, egy lezajlottak a német választások, de a helyzet még mindig bizonytalan. A kormány még nyilván van, de még nem lehet tudni, tud-e olyan többséget szerezni, amelynek támogatásával bármilyen bizonnyal kormányozni. Viszont a nemzeti-szocialista (Hitler)-pártot nagyarányú győzelem nem rágadta el. Jól megfogalmazott nyilatkozatban kijelentette a párt, hogy célja a német nemzet valódi érdekeinek komoly védelme s nem megindulatlan lépések kezdeményezése. Az angol és az olasz kormányok éppen ezért nem is lát védelmet a párt megerősödésében. Ellenkezőleg: védelmet lát benne a bolsevizmus ellen. — Rothermere is ezen a címen méltatta a Hitler-párt jövődőlő működését. Így mindenesetre megvárta a német kormány helyét, mert csak a kommunisták közös pártjával kell majd megbeszélnie.

Nyugtalanság Lengyelországban. A Lengyelország délikeleti részén, Galiciában lakó ukrán lakosság kebelében folyó fokozódó nyugtalanság kapta lábra s ez majdnem forradalmi tettekben nyilvánul meg. Mindennaposok a támadások a helyi tisztviselők, valamint az állami intézmények (vasut, távközlés, középületek stb.) ellen. Ez a helyzetnél petróleummal való fenyegetés s bombavetés is követhet. A lengyel kormány nagyarányú intézkedéseket tesz a zavargások elnyomására. Azonban, hogy a zavargásokat a kormány rendezzi, de lehet, hogy a ukrán kisebbség ilyen módon védekezik a lengyel elnyomás ellen.

Uj Középeurópa. Ennek az alakulatnak gondolata is Rothermere lordtól származik. Szerinte Középeurópának egy százmillióból álló közös államszövetséggé kell alakulnia, olyképpen, hogy az államhatárok megfelelő kiigazítást nyerjenek s ahol nemzeti kisebbségek mégis más állam keretébe kerülnek, azok helyzetét és jogait törvényesen s megnyugvást keltően rendezzék. Feltűnést keltő, a Rothermere cikkének Csehországra vonatkozó része. Nagyon élesen elítéli Csehország politikáját s különösen a kisebbségekkel szemben, de a tót nemzettel szemben is tanusított magatartását s mint komoly lehetőséget említi, hogy a középeurópai viszonyok szükségzerű és közeli átrendezése Csehország teljes megszűnését is maga után vonhatja.

Aktalopás a hadügyminisztériumban. Hadügyminisztériumból eltűnt egy nagyon fontos okirat: a román-lengyel titkos katonai szerződés. A nyomozás kiderítette, hogy az okmányt az orosz szovjet kémjei lopták el. Az eset érthető nagy feltűnést keltett, de bizonyos, hogy a hatóságok megtalálják a módot a bűnösök kiderítésére s megbüntetésére, valamint a lopással okozott hátrányok megszüntetésére is.

Bethlen István Törökországban. A magyar miniszterelnök október hó második felében Kemál basa látogatására Törökországba utazik. A látogatás két hétig fog tartani s hivatalos jelentések szerint csak udvariassági tény, hiszen a két ország között barátsági szerződés van s azon felül is jó barátság. Valószínű azonban, hogy gazdasági, sőt politikai kérdéseket is meg fognak beszélni a két állam vezetői.

Hogyan folyt le a cseh köztársasági elnök látogatása a Felvidéken? Masaryk cseh köztársasági elnök Losoncon és Kékkőn kisebbségellenes beszédeket tartott. A beszédeket nagy felháborodással fogadta az egész magyarság. A Prágai Magyar Hirlapot, mivel a kékkői és losonci látogatásról tudósítást közölt, a prágai ügyészség elkövetőzte. A látogatásról egyébként érdekes részletek kerültek napvilágra, amelyekről egyáltalában nem tett említést a cseh félhivatalos ujság beszámolója. Így nem írta meg, hogy a magyarokat hatóságilag rendelték ki a járásfőnökök Masaryk ünneplésére és a jegyzők, tanítók, községi előljárók kötelesek voltak kivonulni, a falvaknak pedig árvalányhajás lovasbandériumot kellett kiállítani. Berendelték a tót földmivészeket is, akik napi-díjat kaptak a lelkesedésért és összesen kétszázezer korona költséget osztott ki a kékkői járási főnök a magyar lakosságú községek terhére és az ünnepélyhez szükséges bort, pecsenyét a járás magyar urak lakossága volt köteles ingyen beszoállatni. A csehek különben nemcsak a magyarok ellen viselkednek sértő módon, hanem a németeket is lépten-nyomon bántalmazzák. Prágában napról-napra lármás tüntetések zajlanak le a nagyszámu, művelt német lakosság ellen.

HARMONIUMOK

nagy választékban, művészi kivitelben már 10.000 lejtől kaphatók. — Németország legnagyobb és legjobb harmóniumgyárának képviselője

SIMON LÁSZLÓ

orgonakészítőnél,

aki orgona készítését, javítását és homlokzat sipok készítését jutányos áron vállalja.

Cím: Simon László Cluj-Kolozsvár. Str. Brătianu (volt Király-utca) 24.

Igéret a magyar jövőnek.

A hangosan zokogó jelenben jövőről beszélni nagy merészség. Merész leszek és a jövőről beszélek.

A gondolatot egy kérésből meritem, mely kérésben egy árva, főiskolai hallgató a diákmenzán ingyen helyet kér és ígéretet tesz a magyar jövőnek. Fizetnie jelenben nincsen miből, de bizik, hogy majd lesz és akkor visszafizeti a most kapandó segélyt. Érzi, hogy a magyar társadalom a menzát a magyar jövőért tartja fenn, tehát igéri, hogy majd egy szegény magyar fiút ő maga egyedül fog tannitani, ha Isten megsegíti.

E pontnál álljunk meg! Nem titok, hogy erőforrásaink napról-napra fogynak. Hogy az utánunk jövőeknek mind több és több terhet kell vállalniok — ezt parancsolja a magyar jövő, melyet nagyon komolyan kell figyelniük. Igazat adók a nagy ígéretet tevő magyar gyermeknek és cselekedetét oda állítom a főiskolai hallgató magyar diákok elé és kérem őket, kövessék a szent példát. Akik a lerongyolódott, koldussá tett magyar társadalom utolsó filléréiből segélyt, ösztöndíjat, menzát, ingyen lakást élveznek — igyekezzenek ezeket a magyar jövőnek visszafizetni! Tegyenek ígéretet, melyet elfeledniök nem szabad, hogy egy-egy szegény magyar diáknak

tanítási költségeit egészben, felerészben vagy egynegyed részben viselni fogják.

Tudom, hogy lehet kegyetlen, mostoha sorsa a most ígéretet tevő gyermeknek, de azt is tudom, hogy 40—50%-át az ígértetevőknek mégis csak megsegíti az Isten, hogy eleget tehetnek most vállalt kötelezettségüknek.

És ez nagy segítség lesz, úgy, hogy szinte fel sem tudjuk becsülni ennek értékét. Örömmel üdvözljük hát a magyar jövőnek tett elkötelező ígéretet és várjuk, hogy a főiskolákon tanuló fiaink követni fogják a feltűnt fehér hattyút.

A menza vezetősége, a Magyar Párt, a Szt. Imre-kollégium és minden társadalmi alakulatunk gondos kimutatást készítsen a segélyezett diákokról és a letett ígéretekéről, hogy az itt élő magyarság nagy népi rétegei is tudják, ismerjék a maguk árváit a magyar jövő erős zálogait.

Ti szegény magyar diákok! Ne szidjatok, Nem akarlak megszarolni, csak a napról-napra sötétebb felhőkre mutattam rá és gaddaggá akartam lelketeket tenni egy szent ígéret által, melyet a magyar jövőnek tesztet, mint tette egy szegény kirabolt árva testvéretek.

(Brád.)

Keresztes János.

Belpolitikai hírek

Magyarpárti beszámoló volt Gyaluban. Népes gyűlés keretében tartotta meg Vásárhelyi János képviselő beszámolóját Gyaluban. A beszámolón résztvett az Országos Magyar Párt elnöke, gróf Bethlen György is. Az összegyűlt közönség lelkes ünneplésben részesítette pártelnökét és képviselőjét.

Bethlen György gróf beszédében kifejtette, hogy a Magyar Párt pillanatnyi előnyökért nem áldozhatja fel magasabb eszméit és nagy, egyetemes célkitűzéseit, mert csak így tudja megvédeni és biztosítani a magyarság érdekeit.

Vásárhelyi János képviselő a súlyos gazdasági válsággal kapcsolatban arra mutatott rá, hogy elsősorban saját erőnkől, fegyelmességünktől és kitartó munkánktól remélhetünk sikert. Bizik a magyar őserőben, amelyik meg fogja segíteni most is a magyarságot.

A mindvégig lelkes hangulatban lefolyt gyűlést jól sikerült műkedvelői előadás követte. Az előadáson a gyalui református Nőszövetség nagy sikerrel működött közre.

Gyalu község lelkes magyarsága bebizonyította, hogy magyar hűséggel és kitartással ott is sikert lehet elérni, ahol kevesebb számban élnek magyarok. Nagy érdeme van a gyalui si-

kerben Horváth Gyula kövácsmesternek, a helyi tagozat elnökének, aki fáradhatatlanul működik a gyalui magyarság megszervezésén.

Súlyos vádat emeltek Kotzó Jenő ellen. Az Országos Magyar Párt biharmegyei tagozatának vezetősége dr. Kotzó Jenő tagozati elnök és dr. Kovács Árpád főtítkár aláírásával még május 16-án körlevelet küldött ki a vidéki tagozatokhoz. A körlevélben a tagozatok tudomására hozták, hogy az új közigazgatási törvény rendelkezéséi értelmében a községek mentesek azoknak a terheknek a viselésétől, amelyek az állami közigazgatási ágakkal kapcsolatban merülnek fel. Ezen ter-

pek például a csendőrségi lak-
tanyák bére, az állami iskolák
fentartási költségei. A körlevél-
ben Kotzók felhívták a tago-
zatok figyelmét, hogy ha a fel-
ebb hatóságok kívánák az ál-
lami iskolák fentartásához való
hozzájárulást, éljenek jogorvos-
lással és a közigazgatási törvény
462. paragrafusára való hivat-
kozással a költségvetésbe ne-
hesszék be az államot terhelő
tételeket. — Julius 4-én a román
hivatalos lapban egyszakaszos
törvény jelent meg arra vo-
natkozólag, hogy a köz-
igazgatási törvény 462-ik pa-
ragrafusa az 1930. évre nem al-
kalmazható, tehát a községek
kötelesek költségvetéseikbe az
államot terhelő tételeket is fel-
venni. A nagyváradai ügyészség
ezen az alapon dr. Kotzó Jenő,
továbbá Bihardiószeg és Köböl-
kut községek 28 tanácstagja el-
len törvényelleni lázadás címén
vádát emelt.

A „Keleti Ujság“ és „Magyar
Nép“ októberi társasutazásai. A
„Keleti Ujság“ és „Magyar
Nép“ október havában társas-
utazást rendez Bécsbe és Buda-
pestre. A bécsi út október 19-én
kezdődik és október 27-ig tart,
mely időből 4 napot Bécsben és
3 napot Pesten töltünk. A rész-
vételi díj 5200 lej, melyben a
vonatköltség Kolozsvártól Bé-
csig és vissza Kolozsvárig, szál-
lada Bécsben és Budapesten,
utalvél és vizumköltség foglal-
tatik. A budapesti társasutazás
szeptén október 19-én indul és
27-én tér vissza. A részvételi díj
5200 lej, melyben a vonatkölt-
ség Kolozsvár, Budapest és
vissza Kolozsvárig utvonalon
utalvél és vizumköltség fog-
laltatik. Jelentkezési határidő
október 12. Bővebb felvi-
sítást ad a Keleti Ujság,
amely lapunk kiadóhivatala.

* HIREK *

Október huszonhatodikán lesz
az Országos Magyar Párt szat-
mári nagygyűlése. Az Országos
Magyar Párt elnöki tanácsa
meghatározta a Párt nagygyü-
lésének idejét. A gyűlés október
hó 26-ikán lesz Szatmáron. Ezt
megelőzőleg 25-én, a szakosztá-
lyi üléseket fogják megtartani.
A gyűlésen a romániai Országos
Magyar Párt minden tagozata
képviseltetni fogja magát.

A csikkarcfalvi őrmester mar-
liakereskedőnek csapott fel.
Csikszenttamáson több marha-
tolvajt lepleztek le. A lopott jó-
szágot a csendőrségre hajtották,
hogy a tulajdonosaik átvehes-
sék. A károsultak meg is jelen-
tek a csendőrsön, hogy a meg-
került jószágot hazahajtsák. Ott
kinos meglepődésükre L a z a r
Miklós csikkarcfalvi őrmester az
állatokat csak nagyobb összegű
pénz lefizetése után volt haj-
landó átadni a tulajdonosoknak.
Bács Zsigmond csikszenttamási
gazda négyezer lejt, Lukács An-
drás ötezer lejt fizettek az ör-
mesternek. Katona János gaz-
dálkodónak nem volt pénze s
egyetlen malacát vitte az őrmes-
ter urnak, hogy ellopott két tul-
kát visszakapja. Az őrmester
ilyen csekély ajándék láttán Ka-
tona Jánost szembeköpte és ki-
kergette a laktanyáról. Az ör-
mester utólag értesült, hogy a
gazdák fel akarják jelenteni.
Hogy elejét vegye a dolognak,
Lukács András csikszenttamási
gazdát vasra verette és így csi-
kárt ki tőle írást, hogy az álla-
taikat ingyen kapta vissza. A kap-
zsi őrmestert a gazdák feljelen-
tették.

Ha valahonnan árut rendel,
kérjük a lapunkban olvasott hir-
detésre hivatkozni!

Botránys véget ért egy tu-
dományos tanulmányút. Dum-
brava Constantin bukaresti egye-
temi tanár az Északi Sarokra
kutató utazást tervezett. Grön-
land szigetére utazott s ott
akarta csapatát összeállítani és
felszerelni. Dumbrava Grönland-
ban tilos helyen állította fel a
rádió állomást és több más bot-
ránynak volt előidézője. Ezért a
dán hatóságok Dumbravát Ro-
mániába toloncolták. Dumbrava
az összevásárolt felszerelést 65
ezer dán koronáért a dán állam-
nak akarta eladni, kiderült
azonban, hogy a felszerelés alig
ér 800 koronát.

Templomba helyezik a nagy-
károlyi Kossuth-szobrot. Az Or-
szágos Magyar Párt nagykárolyi
intéző-bizottsága ülést tartott,
amelyen Görög István tanács-
érdekes indítványt tett. Amint
ismeretes, 1920-ban a nagyká-
rolyi hatalmas bronz Kossuth-
szobrot eltávolították talapzatá-
ról és a város gazdahivatalának
bejárójánál helyezték el, ahol a
pásztorok subájának fogasaként
szerepelt. Görög István azzal a
javaslattal állt elő, hogy a párt
helyi tagozata lépjen érintke-
zésbe a város vezetőségével és
kérjék el a Kossuth-szobrot,
hogy azt méltó helyre, valame-
lyik templomba helyezték el. Az
intéző-bizottság magáévá tette
Görög István javaslatát és meg-
teszik a szükséges lépéseket,
hogy Kossuth Lajos bronzszobra
helyet változtasson.

Nagy földrengés volt Közép-
Ázsiában. Ázsiai Oroszország-
ban óriási földrengés pusztított.
Az Afganisztántól északra fekvő
 orosz területen sok községet
romba döntött a földrengés. A
 földrengés következtében több
 száz ember meghalt és ezernél
 több ember megsebesült. Az ed-
 digi jelentések 17 község elpusz-
 tulásáról szólnak.

Nem engedélyezik Bratianu szobrának felállítását. Câmpolung városában az elhunyt liberális politikusnak sok barátja él. Ezek elhatározták, hogy volt vezérüknek, Bratianu Ionelnek a városban szobrot emelnek. Kérést intéztek a minisztériumhoz, hogy engedélyezze a szobor felállítását. A minisztérium most válaszolt a kérésre. A válasz általános feltűnést keltett, mert a minisztérium értesítette a kérényezőket, hogy kérésüket nem teljesítheti. A liberális érzelmű újságok emiatt hevesen támadják a Maniu-kormányt.

Székely lányok otthona Bukarestben.

A Szociális Testvérek Társasága megtalálta a módját, hogyan segítsen a székely leányokon, kiket a sors mostohasága szolgálatra kényszerít ki Bukarestbe. Szegény lányok, fiatalok, tapasztalatlanok, a nyelvet sem bírják még jól és így csak javukra szolgál, ha megérkezésük első pillanatától gondjaiba veszi őket egy erkölcsi testület. A bukaresti állomáson már várja őket a Szociális Testvér. Szürke ruhájáról, szürke fátylas kalapjáról mindenki ismeri Erdélyszerte. Amíg a leány állást kap, a Barbu Catargi ucca, 16. házszám alatt tiszta, rendes, meleg otthonban lehet, hol napi 30 lejért ellátásban is részesül. A bukaresti magyar plébánián pedig Str. Baratia 25. sz. alatt magyar nyelvű cselédhelyező intézet van, ahol a lányok elhelyezést nyerhetnek. Az elhelyezés után is törődnek az ő sorsukkal, tanácsolnak, segítenek és koronként vidáman tölthető órákról is gondoskodnak, hasznos tudnivalókra is tanítják. Az intézmény október 15-én lép életbe.

Vaddisznók pusztítják Szilágy megyében a kukoricát. Szilágy megye erdős vidékein nagyon elszaporodtak a vaddisznók. Különösen Kusaly és Szilágykerked községek kukoricáiban okoznak nagy kárt. A két község határa éjszakánként valóságos hadszíntérré alakul át. Örtüzek égnak, vasvillás-botos emberek állanak őrt, konganak a vasszekák és kolompok, hogy a vaddisznókat ilyen módon elriasztászik. A vaddisznók azonban nem sokat törődnek a tüzzel és lár-mával s a kukoricát minden éjszaka megdézsmálják.

Uj könyv. Az „Ifju Erdély” kiadásában megjelent dr. Imre Lajostól „Az ifjuság válsága” című mű. Ez a könyv a mai ifjuság helyzetének, világképének, társadalmi és gazdasági állapotának, jellemképének megrajzolásával képet ad arról a válságról, melyben ma az ifjuság van és indításokat tartalmaz arra nézve, mi ebben a helyzetben a teendő. A mű 5 ivnyi terjedelemben jelent meg, ára 30 lej. Megrendelhető az Ifju Erdély kiadóhivatalában, Kolozsvárt, Ref. theologia.

25%-os kedvezmény a mezőgazdasági gépek beszerzésére. Az Agroferra Rt. Marosvásárhelyi műszaki és gépkereskedelmi vállalat értesíti kiadóhivatalunka, miszerint a földművelésügyi minisztérium az Agroferra Rt. Marosvásárhely, Str. Călărașilor No. 7. tudomására hozta, hogy a mezőgazdasági gépeknél a mezőgazdákknak 25 százalékos kedvezményt biztosít, vagyis a gép vételárából 25%-ot a minisztérium visel. Tehát tanácsosnak tartanók, ha a gazdák, akik az alant felsorolt mezőgazdasági gépek beszerzésére határozták, vagy határoznák el magukat, forduljanak ezen kedvezményes gépek beszerzése vé-

gett az Agroferra Rt. műszaki és gépkereskedelmi vállalatához, Târgu-Mureș-Marosvásárhely, Str. Călărașilor No. 7. még kelő időben, mielőtt a megszavazott kedvezmény kimerülne, hogy a fenti cég a gazdák részére a kedvezmény elnyerését kijárhassa. Forduljon minden érdeklődő közvetlen az Agroferra Rt. gépkereskedelmi vállalatához, mely cég teljesen díjtalanul szolgál felvilágosítással. Kedvezményesen beszerezhető mezőgazdasági gépek: vetőgépek, trieurók, csep-lőgépek, tisztítógépek, rosták és traktorok.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt Oroszországban. Korszok oroszországi város mellett két személyszállító vonat összeütközött. Az összeütközés következtében mindkét vonat kocsijai összezuzódtak. A szerencsétlenségnél 300 ember meghalt és 300 utas súlyosan megsebesült. A vasuti szerencsétlenség még szeptember 17-én történt, az orosz kormány azonban el akarta titkolni és az újságok nem írhattak a szerencsétlenségről.

Vérszegények, sápadtak, étvágytalanok, legyengültek gyakori fejfájásban, tüdőhurutban szenvedők kérjenek ismertetőfüzetet a dr. Földes-féle Ferrol Vastáplikórról. Mindenkinek teljesen díjmentesen küldi dr. Földes gyógyszerháza és vegyszert-laboratóriuma Arad, Str. Emil nescu 21. sz.

Keleti Újság

Erdély
legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas, Megbízható,
Szórakoztató

Az Orsz. Magyar Párt
hivatalos lapja

Művelődési mozgalmak

MAGYAR DAL ÜNNEPE

BRAN. A Magyar Dalosszövetség Tordán kerületi versenyt

rendezett. A dalosversenyen a kolozsvári kerület dalárdái vettek részt. Közel hatszáz dalos és annannyi vendég jelent meg a versenyen. Ott voltak a lónai, marosvásárhelyi, ludasi, fenesi, décesei, kolozsvári földmives, az enyedi és marosvásárhelyi polgári dalárdák. Részt vettek a versenyen a kolozsvári „Vasárnap” és „Acélhang” dalkörök.

A dalárdák a versenyen mind a művelődési színvonalon álló teljesítményt mutattak be. Különösen a férfiak szép énekükkel a versenyen megjelent földmives dalárdák. A jelenvolt szakértők megállapították, hogy az utóbbi években a földmives dalárdák erősen fejlődtek és hogy az ország földmives ruhába öltözött emberek között sok ritka tehéggel megáldott énekes akad.

A verseny a következő eredményekkel végződött:

Költői versenyek III. B) csoportjában a két versenyző dalárda, az Aranyosgyéresi Ref. Dalkör és a Marosludasi Egyh. Dalkör mindketten a férfiak közé helyezettek. A férfiak közé a következők kerültek: 1. A kolozsvári Honvéd-uccai Ref. Földmives Dalkör. 2. A Magyardecsei Földmives Énekkar. 3. Felcsút Férfit Dalegyület.

A férfiak közé II. csoportjában: Nagyenyedi Iparos Dalárda. 2. Tordán helyezték a Dési Polgári Dalkört és a Kolozsvári Református Dalárdát. A harmadik díjon osztoztak a Magyarfenesi Dalkör és a Kolozsvári Acélhang. A Marosvásárhelyi Polgári Olvasókör Dalkörének buzgóságát külön jutalommal tüntették ki.

A férfiak közé I. csoportjában: Kolozsvári Törökvis Dalegyület. Kárpáthy Emil. Ez a dalárda kapta meg a legnagyobb díjat és ez érte el a legnagyobb eredményt. 2. Nagyenyedi Iparos képzőkör férfikara, karvezető Fövényessy Bertalan. 3. Kolozsvári Magyar Dalárda, karvezető Rezik Károly.

A vegyeskarok II. csoportjában versenytárs nélkül szerepelt a szászlónai ref. egyházi dalkör és emlékdíjat nyert.

A vegyeskarok I. csoportjában: 1. Nagyenyedi Iparos Önképzőkör Vegyeskara. 2. Kolozsvári Erzsébet Énekkar. 3. Nagyenyedi Templomi Vegyeskar.

A versenyen megjelent *Inczédi-Joksmann Ödön* az Országos Magyar Párt ügyvezető alelnöke és dalosszövetségi elnök is. *Inczédyt* a közönség és a dalosok lelkes ünneplésben részesítették, babérkoszorúval tisztelték meg. A verseny rendezésének főérdeme dr. *Gergely Endrét*, lapunk munkatársát, a kolozsvári kerület elnökét illeti.

A 86 EVES „DOMBÓI UNITÁRIUS DALKÖR” ZASZLÓSZENTELŐ ÜNNEPELYE. Lélekemelő szép ünnepély színhelye volt 1930. szeptember 7-én Küllődombó községe. Ezen a napon a „Dombói Unitárius Dalkör” megünnepelte fennállásának 80-ik évfordulóját. felszentelte a helybeli unitárius nőktől a 80 év emlékére ajándékba kapott, művészi kivitelű disztribúcióját és leleplezte volt vezetőinek: néhai *Kisgyörgy József* alapító karnagy és *József Dénes* volt karnagy ez alkalomra megválasztott életnagyságu mellképeit. E hármast ünnep, melyen a környéki magyarság felekezeti különbség nélkül nagy számban jelen volt, soha el nem felejthető nyomatok hagyott lelkünkben. Gyönyörűség volt hallgatni a különböző dalkörök művészi teljesítményeit. A dicsőszentmártoni ref. férfiak, a dicsőszentmártoni unitárius férfiak, az ádámosi D. F. férfiak, a jubiláris férfiak énekeit. *Székely Tihamér* magyarsági unitárius lelkész áhitatos szép imádsága után *Útő Lajos* helybeli szülött, egyideig helybeli, jelenleg székelykeresztúri unitárius lelkész költői színezetű beszédében az elmúlt 80 év emlékét elevenítette fel nagyhatással. Ezután a helybeli unitárius nők küldöttsége a közönség feszült figyelmébe között behozta a templom piacára a kibontott új lobogót. A lobogó egyik oldala fehér, a másik kék színű. A fehér oldalra van himezve tüfeszés egy földön fekvő buzakéve, mellette karóhoz kötött szőlő vessző lecsüngő fürtökkel és ez a jelmondat: „Fiaim! csak énekel jetelek!” A kék oldalon van egy arany lant és köréje írva: „Dombói Unitárius Dalkör 1850—1930” Özv. *Kiss Jenőné Kisgyörgy Berta* helybeli tanítónő szívből fakadt szép beszédében a fehér

színt az erkölcsi tisztaság, a kék színt az igaz hűség jelképeként állította és a zászlót átadta a dalkörnek. A dalkör nevében átvette *Pál Tamás* helybeli lelkész, dalköri elnök, ki köszönő szavaiban fogadalmat tett arra, hogy a lobogót férfias hűséggel és becsülettel meg fogja őrizni. A jubiláns dalkör az új zászló alá sorakozva mély meghatottsággal elénekelt. „A madár fiaihoz” c. négy szólamu éneket, miután *Gvidó Béla* unitárius esperes a szöszékről felszentelte és megáldotta, majd kegyeletes megemlékezéssel idézte föl *Kisgyörgy József* és *József Dénes* alapító karnagyok érdemeit. *Dr. Boros György* püspök ur megáldó levelében főpásztori elismerését nyilvánította a dicső múltért és reményét fejezte ki a hasonló jövőt illetően. Üdvözlő beszédet mondtak: *Bartók Endre* ádámosi unitárius lelkész, mint az ottani D. F. dalkör elnöke. *Kovács István* marosszentbenedeki unitárius lelkész, a marosszentbenedeki magyar dalárda üdvözlőt tolmácsolta, majd *Pál Tamás* helybeli unitárius papné megkoszorozta az új lobogót. A templomból kijövet a dalkörök üdvözlő dalokkal köszöntötték egymást, majd pedig az egész gyülekezet kivonult a helybeli temetőbe, ahol a dicsőszentmártoni unitárius dalkör, dicsőszentmártoni református dalkör és a helybeli dalkör gyászénekei és *Pál Tamás* helybeli lelkész emlékbeszéde után megkoszorúzták a hajdani dalköri vezetők sírjait. Este 9 órai kezdettel a felekezeti iskola udvarán műsoros estély volt a környéki dalárdák és a helybeli műkedvelők közreműködésével. Közreműködtek: „Magyarórdi Ref. Dalkör”, „Dicsőszentmártoni Unitárius Dalkör”, „Sövényfalvi Ref. Dalkör”, „Dicsőszentmártoni Ref. Dalkör”, „Ádámosi D. F. Dalkör”, dicsőszentmártoni „*Cecilia*” vegyeskar, „Dombói Unitárius Dalkör”, „Dombói Unitárius Ifj. Vegyeskar” és *Péterffy Mihály* dicsőszentmártoni s. lelkész szavalattal. A helybeli műkedvelő társulat alábbi tagjai: *Bényi Katica*, *Bordi János*, *Miklós Géza*, *Miklós György*, *O. Miklós Sándor*, *M. Miklós Juliska*, *Kocsis István*, *I. Osváth József*, *Székely György Gy.*, *Székely István*, *Költevény*, monolog, dialog és egyfelvonásos népszínmű előadásával. A dalkör nevében hálás köszönetet mondunk egyeseknek és testületeknek, kik megjelenésükkel megtisztelték és további kulturális törekvésünkhöz újabb lendületet és bátortást adtak. Ugyancsak köszönetet mondunk *Baier iparművész* urnak azért a kitarító buzgóságért és ügyszeretetért, mellyel lobogónkat tervezte és himezte.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Milyen magot vessünk?

Alig került zsákba az egy évi fáradság árán megteremtett gabona, a gazda máris a jövő évi termés előállításának gondját viseli. A kasza után nyomban megindulnak a talajművelő munkák azzal a céllal, hogy az új vetés a legjobban előkészített földre történhessen.

Nem kell hangsúlyoznunk, hogy vetésre csak kifogástalanul tiszta, egészséges vetőmagot szabad használni, mert csak ilyen magból származhatik bizonyosan jó termés. Ha ezenkívül vetőmagul a legsúlyosabb és egyenletes szemeket is sikerült kiválogatnunk, akkor a helyes vetés után a kelés és a növénykéek fejlődése is teljesen szabályos lesz.

Sulyra, nagyságra és részben tisztaságra a szelelő rostákkal válogatjuk ki a vetőmagot, ha kell, a rostálást többször is megismételjük. Alakra és részben tisztaságra az osztályozó (trieur-konkolyozó) dolgozik. Mindjobban megismeri a gazdaközönség a következő vetőmagtisztító gépet is, amely fajsulyra válogatja ki a magvakat. Mindenesetre mindent megtennénk a vetőmag kiválasztása körül, ha az egyes külföldi országok példájára, mi sem vetnénk fajsuly kiválasztáson át nem ment magot. Ennek a kívánása azonban még nálunk korai. Ebben a tekintetben s egyelőre a szelelő rosta és az osztályozó az elterjedt gépek nálunk. De azokat azután egyáltalában nem szabad kimélnünk. A munka és a kis költség, amivel a vetőmagvak gondos kiválasztása jár, senkit el ne riasszon ettől a fontos ténykedéstől, mert az olyan befektetés, amelyik egészen bizonyos és határtalanul nagymértékben kamatozik. Sőt a legjobb talajművelés és trágyázás, valamint műtrágyázás is nagyrészt kárba vesztet, ha az elvetett mag nem volt kifogástalan.

Még azt is megjegyezzük, hogy az okszerű gazda ama darab földjéről vesz vetőmagot,

amelyen a helyi viszonyok között legjobban beváló fajta gabonát termelte s amely gabona a fejlődés alatt mindig jól viselkedett, megküzdött a betegségekkel és szép szemet érlelt.

Az újabbkori tapasztalatok mindinkább meggyőzik a gazdát arról, hogy nem azt aratjuk tulajdonképpen, amit az elvetett mag utóvárhatnánk, hanem csak azt, amit a különböző kártevők meghagynak.

Ez a szomorú meggyőződés kényszeríti bennünket arra, hogy a növények kártevőivel len már a vetőmag elkészítésekor megkezdjük a küzdelmet. Ehhez az első lépés a tisztogatás, mellyel minden gyommagot eltávolítunk a vetőmag közül.

Vannak azonban olyan kártevők is, amelyek bizonyos átmeneti alakban magán a vetőmagon vagy a vetőmagban tartózkodnak s a vetőmaggal a földre kerülve, azzal egyidejűleg indulnak fejlődésnek és pusztítják a gazda reményét. Ezek közül — tekintettel a károsító álló őszi vetési időszakra — a buza kemény vagy köuszögjét (bűdös üszög) s a rozsok újabb nagymértékben pusztító rozsbohészét említjük meg. Alig hisszük, hogy valaki, aki a buza-köuszögnek néha óriási mértékű kártételét még ne látta volna, azért nem is szükséges különösen hangsúlyoznunk, hogy e betegségek ellen okvetlenül védekezni kell annál is inkább, mert jóformán teljes erőtől mentéssel lehet is.

Nevezetesen a vetőmagvakat az erre célra megfelelő s mind tudományos, mind gyakorlati ellenőrzésen átment vegyszerrel kell kezelni, pácolni, csávázni, aminek következtében a kérdéses betegségnek a vetőmag külső felületére tapadó csirái nagyrészt pusztulnak vagy legalább is annyira meggyűlölnék, hogy életképtelenné válnak. (U. e.)

Szerkesztő megjegyzése: A Magyar Növénytermesztés leginkább a Porzolt ajánlja csávázó szer-

Olvassátok a „KELETI ÚJSÁG”-ot, Erdély magyar napilapját!

szavaznak a mezőgazdasági kamarai választásokon?

A mezőgazdasági kamarákról szóló új törvény kimondja, hogy a választók mindazon román állampolgárok, akik 21. életévüket betöltötték, földadót fizetnek, a gazdasági akadémiát vagy gazdasági vonatkozású főiskolát végeztek, ha nem is fizetnek földadót. A választói jegyzéket a választókban a jegyzőből, bíróból vagy az adótárnokból alakult bizottság állítja össze szept. 28-ig, míg a városokban a kerületi közigazgatás, tehát addig minden választónak büntetés terhe alatt közelebbesége jelentkezni. Az elkészült listákból egyet a községi önkormányzatnál, egyet pedig a járási bíróságnál egy hónappal a választások előtt ki kell jűggeszteni. Aki a jegyzékből kimaradt, annak van felvételét kérni s ha ezt megtagadják, úgy 15 napon belül a járási bírósághoz fellebezni. A mezőgazdasági bizottsági tagok megválaszthatók mindazok, akik a 30. életévüket betöltötték. A bizottsági tagok jelölését a választások előtt legalább is 10 nappal, 10 választó jelölésével ellátott írásban az illetékes eljárásához kell beadni. A választók választanak egy mezőgazdasági bizottságot, a választó bizottságok választják az országos mezőgazdasági kamarai bizottságokat. A bizottság tagjait a választók számának arányában választják meg és pedig 600 választó választanak 2 bizottsági tagot, 600—3000 választóig választanak 3 bizottsági tagot, 3000-tól több pedig 4 bizottsági tagot. A törvény kimondja továbbá, hogy a választások csak akkor érvényesek, ha a választó jegyzékben feltüntetett választók felénél legalább egyel választó van jelen, ellenkező esetben a választást 8 nap

múlva újból megismétlik. Azokat a választókat, akik minden elfogadható indok nélkül a választásokon nem vettek részt, de a jegyzékben fel vannak tüntetve, a bizottsági tagok választása esetén 100, a kamarai tagok választása esetén pedig 500 lej pénzbírsággal sújtja a törvény. A választások idejét még nem lehet tudni, a földmivélségi miniszter még nem adta ki az erre vonatkozó rendeletet.

Hogyan mozdítják elő a gyümölcsstermelést Magyarországon?
A felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara Vas megye hegyháti járásában ötezer gyümölcsfát szakszerű ápolásban és kezelésben részesített, hogy ennek hasznát a kisgazdáknak bemutatthassa. A Kamara csodálatos eredményt ért el eljárásával, mert az okszerűen alkalmazott gyümölcsfavédelem segítségével 100 százalékban egészséges, kivitelre alkalmas gyümölcs termett az ötezer gyümölcsfán. Kiderült, hogy művelni kell a gyümölcsös talaját és teljes trágyázásban kell azt részesíteni. Csak így lehet almát és körtét vagonszámra szüretelni. Az almamoly és a bimbólikasztó bogár, továbbá a varosodás a legveszedelmesebb betegségek. A gomba, valamint a rovarkártevők ellen egész sereg jól bevált irtószer áll rendelkezésre. Igaz, hogy ezt a munkát is éppen úgy érteni és tudni kell — meg kell végre tanulni, mint a szőlőmivélsé sokféle csinját-binját.

PIAC

Miért esnek a gabonaárak?

A gabona árában beállott újabb áresés legfőbb oka az, hogy Oroszország nagymennyiségű gabonát bocsájtott a világpiacon áruba. A nagybirtokosoktól elvett földeket ugyanis nem

osztották ki Oroszországban a földnélkülieknek és kisbirtokosoknak, hanem nagy kiterjedésű állami birtokokat szerveztek belőlük. Idén ezek a birtokok bő termést hoztak és Oroszország sok gabonát tud a külföldnek eladni.

Amerikai, angol és francia kikötőkbe nagymennyiségű oroszországi gabona érkezett. Az árak ennek hatása alatt a világpiacon estek és ennek hatását érezzük a mi gabonapiacainkon is. Szerencsére nálunk az áresés nem jelentkezett olyan nagy mértékben, mint Amerikában. Amerikában óriási áresés következett be. Az amerikai gazdák több száz ezermillió lejre rugó összeget veszítettek a bekövetkezett olcsulás következtében. Szakértők állítása szerint az oroszországi gabona által okozott kedvezőtlen árhullámozás nem lesz tartós. Nem lesz tartós azért, mert Oroszország bár az idén szép termése volt, még sem rendelkezik felesleges gabonával s az eddigi eladásokat is inkább politikai okokból eszközölte, hogy ártson gabonatermeléssel foglalkozó szomszédainak.

Esik a zab ára.

A zab ára az utóbbi napokban egész Románia területén esett. Galacban 190 lejfel fizetik a zab mázsáját. A tavalyi árakhoz viszonyítva 50 százalékot esett a zab ára.

Gabonaárak Kolozsváron. A kolozsvári terménytőzsdén a következő árakat fizetik a gabonáért. Buza 400—420, kukorica 340—350, zab 320—350, takarmányárpa 300—310, sörárpa 310—330 lej mázsánként.

Gabonaárak Nagyszalonta vidékén. Buza 330—340, kukorica 310—320, zab 280—300, takarmányárpa 260—280 lej mázsánként.

MULATTATÓ

FECSEKEANYA.

*Kisasszonynapkor tőlünk is elment
Telelő útra fecskecsalád.*

*Üres fészüket boldogan nézem,
Ők nem szenvedik a tél fagyát.*

*Ha én nem, ők mégis elmehetnek,
Hol hideg a csontig nem harap,
S déli tanyán új fecskepár hord
Új fészekbe száraz galyakat.*

*Egy hét telt el, udvarunk csöndjét
Fölverte riadt szárnycsattogás,
Fecskénk jött vissza — toltul ajkamra
Az önkéntelen csodálkozás.*

*Néhányszor körülrepülte fészket,
Mint ha sirna csipogó szája,
Elhagyott fészében fiókáját
Kereste tán, de nem találta.*

*Fecskefiókot a hosszú úton / Central University Library
Nem bírta szárnya, jaj, hova tűnt,
Mégegyszer körülesipogta fészket
A fecskeanya és elröpült...*

Mael Ferenc.

Gyermekkori emlékeimből.

Nem mese. Valóban megtörtént, Várfalván. Ugy esett a dolog, hogy a Csere alatt a nagy agyagos marton, a legutolsó házban lakott Zöld Marei. Hogy miért hívták Zöldnek, mikor barna, fekete volt? Feleljen meg érte, aki így keresztelte. E községben több egyforma név miatt más néven is szokták elnevezni az embereket pl.: Éva, Kicsi, Kuti, Jézushuszas, Kiesikrisztus, Gaduci. Becsületes néven Bence Mártonnak írták, hívták. Házát zsuppal fedte. Fedhette volna eséréppel, bádoggal, de gyermekeire való tekintettel, hogy a jégeső kopogásával ne zavarja fel gyermekeit álmából, szalmával fedte. A kis alkotmány egy kis szoba, nyári konyha vagy pitarból állott, mert a nagy ház, mely a Várarkára nézett, még nem volt elkészítve; karózáva volt, de kertelése is hiányzott, alatta pince, mely pajtául szolgált két ökre számára, benne káposztás hordóval. Törökbuszakoré képezte padlását.

A lakóház az utcára nézett, mely egyuttal mindenféle csordajárásnak, az egy tehéncsordát kivéve, ki- és bejáró utja volt.

Ott lakott ő boldogan feleségével és sok gyermekével, fazakas mesterséget folytatva. Mikor egy katlanra való fazakat csinált kiégette, elindult pénteknapra vásárra Marosujvárra s ha ott el nem adhatta, faluzni ment s így pénzzel s mindenféle szemes gabonával tért haza. Állapotával, ha szegényesen is, de meg volt elégedve.

Csak akkor keseredett el, midőn legkedvesebb fiát a kicsorgó zápor patakja elsodorta s a sziklák közt az Aranyos partjához vitte, honnan halva, harangozás közt, énekszóval hozták haza énekelvén:

*Bence Márton nyisd kapudat,
Halva hozzák a fiadat.*

Jól mondják, hogy a baj nem jár egyedül. Özönével jő. Egyszer csak azt veszi észre, hogy házába szokatlan vendégek érkeztek. Éjjel elfogyasztották az álmos gyermekek számára cérnával levágott és félretett puliszkadarabot.

Különös hangok ütik meg fülüket. Majd itt, majd ott szólalt meg a hang. A gyermekek balálra rémülten panaszolnak. Ötön is fekszenek egy ágyban, hogy rajtuk mászkálnak, hajukat huzzák, tépik. Uram fia! mi lehet! Keresik a gyertyát. Hát csak a bele van meg. Tisztádan tisztán más nem lehet, csak gonosz lélek, ördög. Híre messze, s hamar elterjed. Mennek a paphoz, hogy űzze el az ördögöt. Kérik, követelik.

— Menjenek el kentek, ne cégéreztessek ki magukat, ördög nincs, nem is volt soha, csak rossz ember, — mondja nekik a pap.

— No, ha nem jön, keresünk mi más papot, de tudja meg, hogy kiteszük az ekklesiából!

Kész reá kellő díjazás mellett a falu másik papja. Hosszu szakállára fogadja, hogy megfelel a kívánságnak.

Neki van ördögüző mesterségéhez minden eszköze. Hozzáfog, üzi, kergeti mindenféle módon. De az ördög nem akar eltávozni a fazakaséktól. Ugy befészkelte magát, hogy semmi sem tudja kivenni vaszkából.

Elhozzák a boszorkány hívében álló asszonyt, Taliánnét a kecskepásztornét, ki kebelében egy fertályos zöldszínű lapos pálkás üveget hordozott s mellette egy kigyót, mely

szegve nyújtotta ki fejét a reánézőre, s mi
 ermekek rémulve szaladtunk el, mikor hoz-
 jött. Így kereste fel a kecskés gazdákat,
 istós pálinkát kérve. Jaj volt annak, ki
 adott. Farkassal étette meg marháját
 tudta venni a tehenek tejét. Egyéb ördög-
 ket is csinált. A kerttámaszát is meg tudta
 ni.

Egy husvét szombatján bosszusan térhe-
 haza, mért másnap farkascordával étette
 a turmát. A kecskék ijedtökben megköze-
 hetetlen sziklák csucsaira menekültek, hon-
 nem tudtak leszállani. Husvét első napján
 es volt a templom. Kötelekkel és lajtorják-
 mentek a Csupajokhoz állataik megszaba-
 sára. Soha ilyen husvétot nem ért a falu
 farkasok miatt. Így bosszulta meg magát az
 ögökkel cimboráló Taliánné. Mikor meg-
 ott voltam a sirbatételénél, mint gyermek.
 éjjel titokban kiásták s karóval átütöt-
 szívét s úgy tették vissza koporsójába. Ezt
 ták el a fazakasék ördögtársa elűzésére.

Hiába volt jóban az ördöggel, ő sem tudta
 ve, ni, a távozásra.

Minden hókusz-pókuszok ellenére az ör-
 csak nem akart távozni s folytatta éjjeli
 latságát, mint eddig. Elfogyasztotta az étel-
 mit, megette a gyertyát, sőt megszólalt a
 ényoldalú házban: *Pi, pi, pi, musz, musz,*
 ördögnyelven beszéltek, mert úgy lát-
 megszaporodtak.

Végre az ördög is emberére akadt. Mielőtt
 k szómat a másikba ütném, el kell mon-
 am, hogy élt a faluban Nagy vagy Pálfy

Béni szücsmester övigéző szürke szakállával,
 öltözete pantalló nadrág, alól gombos, lábán
 füzös oldatu, rövid száru eszima. A konfir-
 máló gyermekek réme, kiknek konfirmációkor
 oly fogas kérdéseket adott fel, hogy alig-alig
 tudtak reá felelni. Ennek fia Kicsi Béni leg-
 magasabb ember a faluban fazekas, egyuttal
 halottkém, ennek fia volt Lörinc, méltó fia
 apjának, vagy Kicsi Béni Lörinc, más néven
 Kossuthnak is hívták. Szintén fazakas mester-
 séget folytatta. Ő tudta egyedül a vékás faza-
 kakat készíteni, melyekben lakadalmakra a
 rizskásalevest és töltöttkáposztát szokták meg-
 főzni. Hangja olyan volt, hogy három hang-
 gal fennebb énekelt a templomban. Temetése-
 ken, virrasztókban, hol a primet, hol a sze-
 kundot énekelte fisztulálva nagy bosszuságára
 a mesternek s az ének végét fel-fel kanyarint-
 va. Ha megeresztette hangját, mint ezt a Ta-
 más Mózsi korcsomáján szokta, éneke a falu-
 végére is elhallatszott. Katona, majd zsandár
 lévén, egy szász biróné szép szeméért véletlen
 elsült puskája a birót találta. A birót halálra
 sebezte, melyért lakat alatt is volt.

Haza kerülvén, fejszével felfegyverkezve,
 mert másféle fegyvert viselni tilos volt, meg-
 jelent az ördög által elfoglalt házban két-három
 legénytársával várják az ördög pi, pi, musz,
 musz beszédét. Csak hamar megszólal. Erre
 „*szusz*“ a fejszefokkal odavág. Leomlik a fal.
 Kiugrik az ördög fiastól. Egyet sikerült meg-
 kaparintani egy gyermeknek. Mokus-egérféle
 állat, mogyoró-pele volt az ördög.

Kádár József.

Érőságok * Adomák

Régi szabály az életkorok
 meghatározásáról. Egy régi an-
 vers az életkorok meghatáro-
 ra a következő szabályt ál-
 fel:

Kutya életkora háromszor
 adja a ló életkorát.

Ló életkora háromszor véve
 az emberét.

Ember életkora háromszor
 adja a szarvasét.

Szarvas életkora háromszor
 adja a sasét.

A sas életkora háromszor
 véve adja a cserfáét.

A vers az ember életkorául
 70 esztendőöt vesz, így tehát a
 cserfa életkorát 1890 esztendőre
 teszi.

Cigány-posta.

Az ispán levélhordó cigányá-
 val a szomszéd faluba egy pár
 nyulat küldött a barátjának.

A cigány el is végezte küldé-
 tését becsülettel s ámbár vára-
 kozott reá, a kissé fősvény ura-
 ság semmi ajándékot nem adott
 neki.

A cigány erre megunt a
 hosszas várapozást s megkérdi:

— Ides náccságos uram, mit
 mondjak á nemzetes ispán ur-
 nák, ha ázst kérdi, hogy mennyi
 borráválót káptám?

!

Ha sikert akar elérni,
 hirdessen

a

MAGYAR NÉP'-ben

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Lesoványodott, erőtlen, vérszegény, tüdőbajos betegek részére áldás a *Grasin* erősítőszerszer. Lapunk hátlapján levő hirdetésünkre felhívjuk figyelmét.

Sz. M. A szesz törvény azon intézkedését, hogy a szesz italokért nyújtott hitelt nem biztosítja, minden tekintetben helyeseljük. Ezzel a törvény gátat vet az iszákosságnak és könnyelmű adósság csinálásnak. Ez intézkedés csak a szeszitalokkal kapcsolatban nyújtott hitelre vonatkozik, másra kiterjeszteni nem lehet. A pénzügyi válság megoldási módzataira vonatkozólag most tanácskozások folynak a minisztériumokban. Ezeknek nem lehet eleibe vágni. A magános embernek ahoz a törvényhez kell majd alkalmazkodnia, amit alkotni fognak.

Vidéki előfizető. A kolozsvári piaci árúrok mázsánként 120—130 lejt, kínálnak krumplijáért. Kérdezősködtünk Kolozsvár legnagyobb étterem tulajdonosától is, ki azt a felvilágosítást adta, hogy látatlanban nem vásárol, ellenben ha a beküldött minta megfelel, átveszi napi árban. Megjegyezzük, hogy levelének megválaszolását két okból is megtagadhattuk volna: 1. névtelen levelet küldött, (amiből az a hátránya volt, hogy nem tudtuk megmondani, hol terem a krumplija, ez pedig nagyon fontos az árajánlatnál). 2. Ön nem volt tekintettel arra, hogy szerkesztőségünk nem hivatott kereskedelmi ügyleteket közvetíteni.

E. B. Kérdezze meg a közjegyzőt, hogy mi az oka a különbségnek és közölje velünk a felvilágosítást, akkor majd megírjuk a választ.

Sz. L. Kétségbeesett voltára tekintettel sietek válaszolni. Mindenesetre megértem, hogy az arcán nőtt szőrszálak kedélyére lehangolólag hatnak, de azért igen egyszerű eljárással segíthet magán. Ezen egyszerű eljárás abban áll, hogy a szőrös testületeket habbóval kitartóan dörzsölni, koptatni kell és pedig a szőrszálak irányával ellentétesen, naponta két-három ízben; a dörzsölés addig tartson, míg az arcbőr megpirosodik. Az igaz, hogy ezt a „kurát” hónapokon keresztül kell csinálni, de megnyugtató eredménye már néhány nap eltelte után fog mutatkozni, amennyiben a finomabb szőrszálak lekopnak s így jó kedélyét ismét visszanyerheti s borzasztó gondolatok nem fogják gyötörni. Végleges kiirtása a szőrszálaknak az u. n. *elektrolýs depilatio* útján történik, amit csak nagy gyakorlattal bíró szakorvosra lehet reábizni. Röntgenkezelés az esetleg beálló bőrgyulladás miatt veszélyt rejt magában. Egyelőre tehát fogadja meg tanácsomat s pár hét múlva írja meg az eredményt. Nyerje vissza életkedvét!

Dr. G. E.

H. E. Kérdés: A mi vidékünkön nagyon sok vadborsó van az árpánkban, a miből mellékelve küldök egynéhányat mintául. Szeretném tudni annak a tápértékét, mert sertéseim hizlalására akarom fölhasználni és e nélkül nem tudom, milyen adagot adjak egy sertésnek belőle. Felelet: A küldött mag valamelyik Viciafajnak a magja, ennek pedig az összetétele körülbelül ugyanolyan, mint a miveleti bükkönymagé, vagyis van benne: 13.4% víz, 3.2% hamu, 26.4% fehérje, 6.6% nyersrost, 48.6% szénhidrát és 1.8% zsir. Ezekből emészthető 23.3% fehérje, 5% nyersrost, 45% szénhidrát és 1.6% zsir. A magot természetesen csak darálva szabad feltakarmányozni.

P. B.

B. I. Szamosújvár. A „Porzolt” nemcsak búza, hanem más gazdasági magvak pácolására is lehet alkalmazni. Csiraserkentő hatását a szer higany tartalmának köszönheti.

B. Gy. A leghelyesebben teszi, ha birtokháborításért pert indít, mivel az ügye tiszta. Ha az ingóságokat nem leltározták és utólag az anyósa eladta azokat, úgy követelheti az értékét, természetesen arányosan. A kiskorú elhanyagolása miatt az árvahivóság előtt tehet feljelentést.

H. B. A kacsák behozatalához semmiféle engedély nem szükséges. A cég mely rendelésének eljuttatását tesz gondoskodni arról, hogy a szükséges kötelezettségnek (átalatorvosi igazolvány) eleget tegyen. Figyelmébe ajánljuk, hogy a kolozsvári „Fauna” cég mind a beszerzésnél, mind a szükséges felvilágosításoknál nagy segítségére lehet. Címe Cluj-Kolozsvár Monostori út 21. Iszapolt körlet az egeresi (Aghires) Egyesület Gipszgyárak Rt.-tól, vagy Krammer I. (u. o.) cégtől rendelhet meg.

P. Gy. Forgalmi adót kell fizetnie. A kivetés helyes. Ha ügye megoldja, hogy téves, fellebbezést élhet, de nem hisszük, hogy eredménnyel járna.

Z. I. A szerződés illetékének befizetési napja az irányadó nem a keltezés. Ha az ön apja vagyonát a váltóóvatolás útján iratta át, az ügylet megítélhető, különösen pedig akkor, ha családtagra ment át a birtok, amikor a rosszhiszeműséget vizsgálja a törvény és esetleg birtokjogi felelősséggel is tartozhat az ügy eladó, mint a vevő. Ha az ingó vagyon az Öné, úgy foglalás után tizenöt napon belül igénypert kell indítania. Az illetéki engedélyek bérbe nem vehetőek, azonban az átírásuk nem ütközik nehézségbe. Az illetéki részt a pénzügyigazgatóságtól kell kérni.

K. J. Valószínűleg a nevezetlanítónó nem tett esküt 1929. febr. 28. 1929. aug. 20-tól 1930. febr. 28-ig kellett esküt tennie és az eskü kellőképp feszerelt kérdésben nem kellett nyugdíjat, ha ez megtörtént, akkor nyugdíjat is lehet kapni, legfőlegb késik az elhatározás. Ha a beadás iktatói száma közli, a bukaresti pártiroda után nézethetünk az ügyének.

M. L. Alkalmazzon valakivel szes művelésre, szerződés nélkül.

Pásztortűz

Irodalmi folyóirat

Kiadóhivatal:

Cluj-Kvár, Strada Baron L. P. (u. Brassai-utca) 5 sz.

TÖK FIGYELMÉBE!

"Minerva" nyomdai és kiadó vállalat kiadásában megjelentek a Kovács Rajzfüzetek az elemi iskolai rajztanításhoz (illusztrált képekkel ellátva). Vezérfonalon rajztanításhoz. Földrajzfüzetek.

Illusztrált utasításokkal ellátott rajzfüzetek teljes mértékű segítségére vannak a tanítónak; mindenben az állami iskolák szerint haladnak. A tervek után való rajzolás vázlatokkal a tervezgetések, a képrajzok, hangulatos mesék mind hozzájárulnak ahhoz, hogy a gyermek lelkében a rajz iránti kedv felbujdjék és az eredmény ezen a fokon teljes legyen.

A II. osztály anyagfeldolgozása az írva-olvasás és beszédgyakorlatokkal párhuzamosan halad; lépten-nyomon terjed a gyermek képzelő és alkotóképességének. A III. IV. osztályban a természet utáni, a képrajzokkal és tervezgetésekkel bőséges utasításokkal ellátott füzetek.

Földrajzi füzetekben a II. osztályban a magyarnyelvű kifejezések mellett a földrajzi fogalmak románul is meg vannak nevezve. A III. IV. osztály az állami iskolák szerint románul van felépítve, lépésről-lépésre halad a képrajzok anyagával. A földrajzi illusztrálásával a legteljesebb mértékben szolgálja a célkitűzést.

Különösen a kisebbségi iskolák nélkülözhetetlen segítség, mivel a földrajzi ismereteket párhuzamosan a gazdasági történelmi vonatkozásokkal és pedagógiai érzékkel van ellátva, kifejező rajzokkal és a tanuló által elkészített térképvázlatokkal bővebben.

Füzetek darabonként 8 lei, képrajzfüzetek 12 leiért és a vezérfonal 20 leiért a "Minerva R. T." kiadó Kolozsvár, Str. Baron Brassyai-u. 5. szám) és nagyobb könyvkereske-

Szerkesztői üzenetek

A kitöltött postautalványok szétküldését tovább folytatjuk. Figyelmeztetjük tehát azon előfizetőinket, hogy akik ilyen utalványt kaptak szíveskedjenek az ott feltüntetett összeget részünkre mielőbb beküldeni, mert a jövő évi naptárt csak azok számára tudjuk biztosítani, akik előfizetésükkel f. év végéig rendben vannak.

H. I. Kilyénfalva. B. I. Bágyon. K. K. Zs. Nagygámbfalva. Sz. S. Ottomány. Cs. S. Ipp. V. A. Irinyi.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

H. I. A jelzett kérdéssel lapunk már foglalkozott.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: D. G. Petrozsény 445 (ebből 270 lej O. P. Amerika javára), S. A. és Sz. S. Csikesatószeg 170, illetve 175, mindkettő rendben 1930. dec. 31-ig. B. I. Csikszenttamás 660 (levele szerint könyvelve). Sz. J. Maroscsúcs 175, K. B. Csikszentkirály 175, K. I. I. Kozmás 175, Sz. A. Lázárfalva 145, G. J. Grebanu 170, I. V. Szárazajta 175, F. T. Lonyai-telep 175, K. S. Erzsébetváros 345, B. J. Bodófalva 175, B. J. Bodófalva 175, B. J. Margina 170, Id. S. M. Margina 170, B. M. Gy. Nagymedves 330, T. J. Tamásd 160, V. Gy. A. Középlak 175, B. B. Kolozsborsa 175, B. M. Nagypapus 175, F. S. Geges 140, Sz. M. Görgényüvegesür 175, V. A. Gödemesterháza 200, B. S. Mezőpanit 175, N. M. Marosvárhely 175, Sz. S. Mezőpanit 175, Cs. D. Száltelek 175, Hitelszövetkezet Póka 175, Sz. F. p. Magyaró 175, P. I. Székelykövesd 175, N. E-né Mezőbánd 345, Ifj. T. A. Nyárad-köszvényes 175, Hitelszövetkezet Székelyhódos 175, S. A. Mezőszentmárton 140, P. L-né Alsószopor 95, Sz. L. Dobra 160, B. I. Zsibó 170, V. F-né Kohóvölgy 185, B. S. Aranyosgyéres 170, P. A. Torda 95, N. Zs. Bálintfalva 170, Sz. M. Magyaráré 175, B. B. Marosvárhely 175, K. L. Maros-

szentkirály 175, K. Zs. Csikszentiván 175, Hitelszövetkezet Nyáradremete 175, Kulturális K. Kóhalom 170, Ipartestület Nagykároly 170, Id. F. I. Szilágyzóvány 170, Cs. J. Keresztes 170, Cs. D. Farcád 170, L. A. Farcád 170 lej.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS.

Apróhirdetések

Figyelem! Községek, magánosok, legelők, vízellátását, mélyfurásokat, sülyesztett betonutakat, itatóválluk, vízvezetékek, viziturbinák tervezését, építését vállalja és ingyen szaktanácsot ad Gábos Aron építészeti irodája Sighisoara-Segesvár, Strada Mihai-Viteaz No. 15.

Intézetek, vendéglők és magánosok! Hajlított szék szükségleteiket legjobban beszerezhetik Hegyessy Lajos székgyártó telepén Gheorgheni Gyergyószentmiklós, Reg. Ferdinand 74, ahol elsőrangú főzött bükkfából készült hajlított széket szállítok 160 lej utánvéttel. Nagyobb mennyiségű vételnél minta-széket és árajánlatot szívesen küldök.

Parlagi tyúkrok vérfelfrissítő-sére magas tojáshozamra kitegyesztett, gyönyörűen fejlett fehér Leghorn tenyészkakasok kaphatók. Sólalvi Zoltán, Seini-Szénvára, Szatmármegye.

A kertészet minden ágazatában tökéletes jártassággal bíró 32 éves kertész állást keres. Címe: Már Andor, Dalnic-Dálnok, jud. Treiscaune.

Eladó 120 darab merinói juh, 100 drb. anya és 20 darab bárány, jó állapotban. Özv. Bádon Ferencné Cubulcut-Erköbölkut, Bihar-megye.

Eladó 500 darab közönséges fenyő-csemete (P. Abies), 60-120 cm. magas, szép egyenlő növésű, darabja 40-50 lei. Továbbá 1000 erdei köris csemete 100-250 cm. magas, darabja 10-15-20 lei. Csomagolás önköltségen. Gróf Bédi Ferenc gazdaságában Mihai-Mezőmehes Jud. Cluj.

Gazdák, szervezkedjétek!

Rolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főter) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Diciosánmartin-Dicsőszentmárton, Alba-Julia-Gyulafehérvár, Târgu-Murás-Marosvásárhely, Oreda—Nagyvárad és Timișoara—Temesvár.

Saját tőkéi 143 millió lei.

Affiliált intézetei:

Tordaáranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvárm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhelymegyei Tak.-pénztár Odorheiu-Székelyudvarhely és Cristur-Székelykeresztúr, Szászrégenvidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin-Szászrégen, Népbank Rt. Hued n-Bánffyhyunad és Szamosújvári Hitelbank Rt. Gherla—Sz.-ujvár.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. Áruraktárai a vasut mellett.

**Ingyen küldöm
szőlőoltvány és gyümölcsfa
árjegyzékemet** mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethető tanácsokat tartalmaz. — A saját érdekében ne vegyen addig oltványt vagy bármilyen fajta vesszőt, míg elő nem olvassa szőlészeti útmutatómat.

Cím:

SZÜCS J. szőlőtelepe
Diosig—Bihardíószeg.
Jud. Bihor.

CSERJÉSI:

Szegény ember gazdasága

A

vadontermő gyógynövények gyűjtése és értékesítése 40 lej.

Minerva könyvesbolt
Cluj-Kolozsvár,
Str. Regina Maria (Deák F.-utca) 1.

A „MINERVA” legújabb könyvei:

Pásztortűz könyvtára:

- 16 sz. Kovács László: Történet a férfiről. Füzve 80—lej.
Kötve — — — — — 120—lej.
17 sz. Nikodémusz Károly: Jó asszony volt a komané. Füzve 80 lej. Kötve — — — 120—lej.

Magyar Nép könyvtára:

- 39 sz. Szondy György: Állatok, virágok — — — 20—lej.
40 sz. Második szavalókönyv — — — — — 18—lej.

Magyar Ifjúság könyvtára:

- 11 sz. Csürös E.: Fű kizöldül ó sirhantón (novella) 20—lej.

A pénz előzetes beküldése után portómentesen küldi a Minerva könyvesboltja Cluj-Kvár Str. Reg. Maria (Deák Ferenc-u.) 1.

Főképviselet Románia részére: „PHARMA” Studerus & Co. București II. Str. Spiru Haret Nr. 5.

Ceresan

a gyakorlati élelmiszer-tudományok és a gazdasági
tudományok miniszterének ajánlására
Biztos hatású
teljesen olcsó

Lesoványodott, erőtlén,
vérszegény, tüdőbajos
betegek részére áldás a

„GRASIN“

erőtápszer. — Étvágy ja-
vító, erősítő, vérképző
hatása szembeütő.

Kapható: gyógyszerárakban és Dr. Nagy Árpád gyógyszerlárában
Cluj-Kolozsvár, Calea Mijilor. — Egy doboz 120 lei. Postán kulvá
135 lei. Egy teljes kurához 5 doboz 600 lei bérmentve, utánvetel.
Hasznalati utasítás minden dobozhoz mellékelve.

„Transsylvania“ Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs

Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres.

Ellogadbetételeket, leszámítol
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

Aranyosgyéresi
Agyagipar R.-T.

Ajánlja elsőrangú földgázzal
égetett hornyolt és hódfarku

tetőcserepét,

normál és németmértű

fali és kuttégláját

valamint elsőrendű különböző
mértben készült

alagcsöveit.

Cég és iroda: Turda—Torda.
Telefon szám: 107.

Olvassa az ELLENZÉK-et,

mert a legmegbízhatóbb és legfrissebb anyagol
a legkiválóbb újságírók feldolgozásában hozza.

Hirdessen az ELLENZÉK-ben,

mert ezt a lapot minden komoly vevő és eladó
mindennap olvassa.

Vásároljon az ELLENZÉK

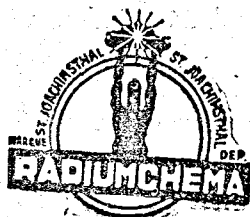
Könyv- és Zeneműosztályánál, mert a világon
bárhol megjelenő könyvet, zeneművet és folyó-
iratot azonnal és a legolcsóbban szállít.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj-Kolozsvár, Strada Universităţii (Egyetem-utca) 8. sz.

Könyv- és Zeneműkereskedés:

Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii (Főtér) 9. sz.

A „Radium“ az egészség gyógyforrása.
Csakis

„RADIUMCHEMIA“

tartalmaz valódi, a cseh állam által garantált St Joachimsthal radiumelemet.
Ovakodjunk silány utánzatoktól! — A gyenge besugárzású „Radiumchemia“
gyógyipárnácska a fájdalmas testrészeire való egyszerű ráfektetéssel **gyógyít**
fájdalmat megszüntet és regenerál!... — Ezen háziszert világhírű
orvosprofesszorok többek között a következő betegségek ellen használják

Rachitizma
Köszvény
Icterus
Tese
Epe
Lép
Máj
Neuralgia
Neurasthenia
Digrén
Gyomor
Sömör

Bőrbetegségek
Furunkulások
Mindenemű fejfájások
Isletli gyulladások
Gennyes folyamatok
Gyulladós folyamatok
Tuberkulózis mag-
betegedések
Érelmeszesedés
Morál fáradtság
Golyva
Női bajok
Onkológi

Tüdőbaj
Asztma
Bénulás
Néphér
Vérsebzékenység
Hasi szék-
operáló utáni fá-
daltság
Fogfájás és foghús-
sorradás
Nemzetbetegségek
stb. stb. esetekben

„RADISAPON“

A valódi St. Joachimsthal radiumot tartalmazó szappan. — Hatása a bőrre különösen az arcra
fejőre és a hajra ugyanaz, mint a „Radiumchemia“-nak az egész emberi szervezetre. Alkalmazás
ugyancsak állandó. Kapható minden gyógyszerlárában. Ingyenes felvilágosítást nyerhet és beszerzéshez

Kolozsvári körzetvezelő: IFJ SZELE MARTON, Strada I. Rajiu 3. szám

District-Bezterce: Cellner Emil. — Ordean-Nagyvárad: Lederer Ervin, Str. Moldova 23. — Dava
Déva: Sámuel Mátyas. — Lugoj-Lugos: Cséry Vilmos. — Targu-Muresz—Marosvásárhely: Dr. G.
Emil. — Dej—Dez: Sziojka László. — Alba-Julia-Gyulafehérvár: Weill Bela. — Brassó-Brasov
Weisz Emil Str. Hirschler 19. — Dumbrăveni-Ezrabetváros: Klein Gyula. — Sighisova-Szeged
Wilhelm West. — Timisoara-Temesvár: Gaenger Miklós, Str. Telegrafului 6. — Sibiu-Nagyenyed
A. Reiner. — Simleul-Silvania-Szilágyosmihály: Hoaszu József. — Resita-Resica: Glückmann Farkas

Romániai igazgatóság: Révész Ignác, Arad, Str. Consistorului 31.